

Belföldi hírek

1980. szeptember 10. szerda

bb. 1. ifjumunkás napok - szakmai és kulturális rendezvények
országszerte

i/gy/rj bc e

1980. szeptember 10.

fiatal szakmunkások tapasztalatcseréi, vetélkedők, politikai fórumok, fiatal alkotók kiállításai - gazdag program várja szeptembertől az év végéig a munkásfiatalok hagyományos rendezvénysorozatának, az ifjumunkás napoknak a résztvevőit, vendégeit. az első ízben kilenc évvel ezelőtt meghirdetett ifjumunkás napok is hasonló célt, a munkásfiatalok műveltségének elmélyítését, az ifju szakemberek tehetségének, szakismeretének bemutatását, a munkáshagyományok ápolását, s nem utolsósorban a diákok pályaválasztásának megkönnyítését szolgálták. a fővárosban sem csupán az ifjúkommunisták tizezreit várják a kerületenként változó, „testre szabott”, összejövetelekre, hanem minden dolgozó és tanuló fiatalot, s nem kevésbé az uttörőket.

több mint huszezer résztvevővel számolnak a xi. kerületiek: az ifjusági napok szeptember 11-12. között zajló programját az allende parkban csütörtökön kegyeletes koszorúzási ünnepség vezeti be. a fiatalok megemlékeznek a chilei népi kormány megdöntéséről, a fasiszta junta terrorjának áldozatairól. a budapesti műszaki egyetemen nemcsak a kerületi iparvállalatok ugynevezett komplex brigádjainak vezetői, hanem az ország más munkahelyein egy-egy konkrét feladat megoldására létrehozott brigádok képviselői is találkoznak egymással. e sajátos brigádmunka országos tapasztalatait szeptember 26-án vitatják meg.

/folyt.köv./

bb. 1. / ifjumunkás napok... 1. folyt./rj

megmérkőznek egymással a városrész lakatos, elektroműszerész, szövő- és gépjárművezető fiataljai: a hagyományos szakmai vetélkedőket különböző vállalatoknál tartják. foglalkozásra tekintet nélkül várják a tanuló és a dolgozó ifiket a szeptember 20-ra meghirdetett társadalmi munkaakcióra. három helyszínen, a kamaraerdei napközis táborban tereprendezést, a szociális otthonban műszaki felújítást, a dobogó-dombon pedig a leendő olimpiai park helyén földmunkákat végeznek a helybéli fiatalok. a kerületi kisz bizottság meghívta az állami bábszínházat, az amatőr ifjúsági együtteseket és a műszaki egyetem haditorna klubjának tagjait: szórakoztassák szeptember 14-én, vasárnap a kamaraerdei látogatóit.

ugyanezen a napon kezdődnek a xxii. kerületi ifjumunkás napok rendezvényei. csaknem egy hónapon át a városrész két ifjúsági klubja délutánonként gazdag műsorral, többek között népszerű művészekkel, sportolókkal való találkozókra hívja az érdeklődőket. a kerületi munkahelyek „összetételének”, megfelelően hat szakmában – köztük a gyógyszeres-technikusok, a tehergépjárművezetők és a gépírók – vesznek részt kerületi szintű szakmai versenyeken, akik a sportban szeretnének bizonyítani, azok az egyik sportegyesület pályáján versenyezhetnek majd. találkozóra, ismerkedésre, beszélgetésre jönnek össze a kerületi pártszékházban a „nemzedékek”, megrendezik a kerületi veteránok, kiszések és uttorók találkozóját. sokezer jelentkezőt várnak a szűkebb haza színpadára is. a városrész ifjúsága ezúttal a duna-parton létesülő több épületes ifjúsági kulturális központ leendő uszodájának, mozijának, uttorházának helyén végez társadalmi munkát, segítve az alapozóknak. ujbudán október 15-22. között „alkotó ifjúság” napokat tartanak. az országos pályázat és kiállítás iv. kerületi alkotói, ujitói mutatják be pályázati munkáikat kiállításon. a változatos ipari arculatu kerületben gép-, fa-, bőr- és szőrmeipari munkát végző, vagy egészségügyi teendőket ellátó fiatalok szakmai tapasztalatacseréken találkoznak.

az ország több megyéjében és városában is hasonló ifjúsági programokra készülnek. szeptember 15-október 20. között heves megyében tartanak ifjúsági napokat. egerben szocialista brigádok, ifjumunkások tanácskoznak a brigádmozgalom fejlesztésének lehetőségeiről. a szakszervezeti bizalmiak közül a legifjabbak szakszervezeti vetélkedőn tesznek bizonyosságot politikai, mozgalmi ismereteikről.

/folyt.köv./

-2--

bb. 1. / ifjumunkás napok... 2. folyt./rj

gyöngyösön üzemek és szakmunkásképző intézetek dolgozói, diákjai beszélgetnek október 3-án a munkásifjúság helyzetéről és szerepéről társadalmunkban, s az ifjúsági mozgalomban. november 30-ig nőgrád megye ifjúsága is bőven válogathat az ifjumunkás napok helyi kínálatából. salgótarjánban például szeptember 20-án ifjúsági sportnap lesz. a nemzetközi kérdések iránt érdeklődőket külpolitikai fórum várja. megyeszerte különböző időpontokban, de csaknem minden üzemben, intézményben megtartják a nyitott kapuk napját: várják a pályaválasztás nagy kérdésére választ kereső iskolásokat.

bb. 2. zene gyermekeknek - kedvezményes ifjúsági bérletek

i/ár/it/pá/rj bc e

1980. szeptember 10.

a fiatalok művészeti nevelését segítik az országos filharmónia új évadjának ifjúsági hangverseny-sorozatai, amelyek kiváló művészek közreműködésével széles áttekintést nyújtanak a zeneirodalom klasszikusainak alkotásaiból.

mesélő muzsika címmel a kisiskolásoknak négy előadásból álló bérletet szerveztek. ennek érdekessége, hogy a gyerekek hasonló koru társaikkal is találkozhatnak majd a színpadon: a zárókoncertet a fővárosi zeneiskolák növendékeiből alakult gyermekzenekar tartja a zeneakadémián. a sorozatban külön programot szentelnek a mesevilágba kalauzoló műveknek; egyebek között mozart: varázsfuvola, csajkovszkij: diótörő, és mendelssohn: szentivánéji álom című műveiből hangzanak el részletek. a további két előadás preklaszikus versenyműveket, illetve tánckompozíciókat - menüettek, polkákat - hallhatnak az ifju bérlettulajdonosok. a zeneakadémia mellett a nagyobb fővárosi művelődési házak adnak otthont e koncerteknek.

folytatódik a tavaly nagy sikert aratott „zene és ....” sorozat: előadásai egy-egy téma köré csoportosítva adnak válogatást világhírű szerzők darabjaiból az általános iskolák felsőtagozatos diákjainak, illetve a zeneiskolák tanulóinak.

/folyt.köv./

-1-3-

bb. 2. /zene gyermekeknek... 1. folyt./rj

jelentős kedvezményel vásárolhatnak bérletet a muzsikát szerető középiskolások. a nyolcvan fordintos bérletek felét az állami ifjúsági bizottság fizeti. változatos programot ígér például az esti muzsika című sorozat: műsorán bécsi táncmuzsika és jazz-hangverseny, verdi rigolettójának keresztmetszete és balett-est egyaránt szerepel. külön bérletet szerveztek a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekarának, illetve a kishozományi kamarazenekarának koncertjeire is. a középiskolások ugyancsak találkozhatnak korosztályuk muzsikusaival: az egyik sorozat előadója az i. istván gimnázium szimfónikus zenekara lesz.

a fiataloknak kínált bérletek a filharmónia ifjúsági jegypénztárában, illetve az iskolák énektanárainál, közönségszervezőinél igényelhetők. /mti/

-.-

bb. 3. évadnyitás az erkel színházban

i/kj/rj bc e

1980. szeptember 10.

rendhagyó módon, párizsi vendégszerepléssel kezdi 97. évadját az operaház társulata: szeptember 14-én a francia közönség előtt mutatja be bartók-seregi: a csodálatos mandarin című táncjátékát. a hazai évadnyitó előadást az erkel színházban tartják: szeptember 20-án erkel ferenc: bánk bán című operájával. az előadáson ottó szerepét leblanc győző tolmácsolja, aki korábban betegsége miatt nem mutatkozhatott be a népszerű operában.

az erkel színház szeptemberi műsorán egyébként olyan nagysikerű művek szerepelnek, mint a don carlos, a bohémélet, a toscá, az othello, a szerelmi bájital, az aida, valamint a cédrus.

két vendégművészt köszönthet a közeljövőben a dalszínház közönsége: mirella freni, a világhírű olasz szopránénekesnő, a szeptember 24-i bohémélet előadásában mimit, 27-én pedig az othello desdemónáját éneкли. a lengyel wanda bargielowska a szeptember 21-i don carlos előadásán eboli szerepét tolmácsolja, szeptember 28-án pedig amnerist az aidaiban. /mti/

-.-

-4-

W

bb. 4. kresz-oktatás a budapesti óvodákban, általános iskolákban

i -don/bc um e

1980. szeptember 10

ezekben a napokban számos budapesti óvodába és általános iskolába nagy csomaggal kopogtat be a postás. a csomag kresz-anyagot tartalmaz, feladója a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács. itt elmondták, hogy mind több budapesti intézményben ismertetik meg a legifjabbakkal, az óvodásokkal a kresz-t. a kicsinyek a csoportos foglalkozásokon játszi könnyedséggel ismerkednek meg a közlekedés legfontosabb szabályaival. hasznos és kedvelt segédanyag a „stop,, című mesekönyv, amely gyerekenyelven tartalmazza a közlekedés abc-jét. az állami bábszínház kamaraegyüttese is segíti az apróságokat a közlekedési ismereteik bővítésében: negyven perces kresz-bábjátékkal szórakoztatja őket a színházban, illetve a kerületi művelődési házakban.

az alsófoku tanintézetek első osztályaiban nagy gondot fordítanak a közlekedési szabályok oktatására. az első iskolaévben felfrissítik az óvodában tanultakat, és gyarapítják a kisdíákok közlekedési ismereteit. a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács - amely egyik fő feladatának tekinti az ifju nemzedék nevelését a helyes közlekedési magatartásra - a kicsiket, a gyerekeket új fajta közlekedési kártyákkal lepte meg. ezek az alapvetőbb szabályokat foglalják össze, színes illusztrációkkal. /mti/

leg

-.-

bb. 5. mit mutat a zöldségpiac? - vizsgálják a fővárosi népi ellenőrök

i az/ve um bc e

1980. szeptember 10.

választékot, minőséget, csomagolást, árat, s megannyi egyéb tényező mérlegelnek a népi ellenőrök, midőn hamarosan - októberre - értékelik a zöldség-gyümölcs kínálat idei alakulását, a budapesti ellátást. a fővárosi népi ellenőrzési bizottság munkatársai piaci tájékozódásuk során nyomon követik a zöldség-áru utját. elbírálják, hogy az idei nyári-őszi szezonban nagyobb gondot fordítottak-e a zöldség, a gyümölcs raktározására, mint korábban. figyelemmel kísérik, hogy a kereskedők a fölhozatalhoz igazítják-e, akár napközbeni módosítással az árakat. tájékoznak a szállítások módja, menetrendje felől is. tanulmányozzák, hogy kellő igyekezettel törekednek-e az éjszakai szállítás mind szélesebb körű megszervezésére, hogy a boltok előtt várakozó tehergépkocsik ne akadályozzák nappal a forgalmat, s a korán vásárlókat is friss áru várja.

/folyt.köv./

- 5 -

W

bb 5. /mit mutat ...folyt./um

vizsgálat tárgya, hogy a piacra, az árudákba kerülő zöldség, gyümölcs mely hányadát fedezték szerződéssel a kereskedelmi vállalatok, teljesültek-e a termelőkkel kötött megállapodások, s ha nem, sújtja-e kötbér a szerződészegőt. fölmérik a fneb munkatársai, hogy a felügyeleti szervek - a kereskedelmi felügyelőség, a piacfelügyelőség, a kermi, a kerületi tanácsok - ellenőrzései, intézkedései hogyan szolgálták a fogyasztók érdekének védelmét. górcső alá kerül a vállalatok saját ellenőri szervezete, s a vizsgálatból kitűnik majd, kellő eréllyel lépnek-e fel a tisztaságra, a bolti rendre mit sem adó, a fogyasztókat megkárosító kiszolgálókkal szemben. /mti/

-.-

bb 6. háromszázezer dollár megtakarítás

i bi/mi um pp e

1980. szeptember 10.

ezen túl egy helyen, az eddiginél gazdaságosabban állítják elő a falburkoló csempék, mázas padlólapok, továbbá majolika és kőedény termékek gyártásához nélkülözhetetlen különböző máz-alapanyagokat a finomkerámiaipari művek romhányi kerámia-gyárának új, korszerű technológiával működő üzemében.

ezeknek az alapanyagoknak jelentős részét korábban három üzemben gyártották, de még így is tökéletes importból kellett kiegészíteni a termelést. a gazdaságosság fokozása, valamint az import csökkentése érdekében a vállalat vezetői úgy határoztak, hogy - az elavult körülmények között folyó máz-alapanyaggyártás megszüntetésével egyidőben - új üzemet létesítsenek, ahol korszerű, saját fejlesztésű technológia alkalmazásával állítják elő a kerámiaipar e fontos termékét. a termelés koncentrálása jelentősen növelte a gyártó kapacitást. az új létesítmény segítségével ezen túl évi 10 ezer tonna máz-alapanyagot tudnak készíteni, ami azt jelenti, hogy a vállalati igényeken túl más felhasználók szükségletének kielégítésére is képesek. nem lebecsülendő az sem, hogy az említett beruházással évente mintegy 300 ezer dollár értékű import takarítható meg. mindezekon túl jelentősen csökken a gyártás energiafelhasználása is. az új üzemben a fajlagos energiaköltségek 50 százalékkal alacsonyabbak, mint a régiekben voltak. emellett - egy évet tekintve - egymillió köbméterrel kevesebb földgáz kell a termeléshez, ez forintba átszámítva két és fél, hárommillió megtakarítást jelent.

a finomkerámiaipari művek a máz-alapanyag gyártáshoz hasonlóan még ebben az évben megoldja a szintestek zömének hazai gyártását is, ez szintén számottevő mértékben csökkenti majd a tökéletes import arányát. /mti/

-.-
- 6 -

bb 8. a zsolnay gyár ujdonsága: elkészült az első tizezer mediszet kórházi edénycsalád

han/um st e

1980. szeptember 10.

a pécsi zsolnay porcelángyárban elkészült a mediszet elnevezésű kórházi edénycsalád első tizezres szériája, és megkezdték a szállítást a rendelőknek.

az új termék megjelenésének előzménye, hogy az egészségügyi minisztérium, az országos műszaki fejlesztési bizottság, a képző- és iparművészeti tanács, valamint a finomkerámiaipari művek közösen tervbe vették a kórházi edények egységesítését és korszerűsítését. az edénycsalád kialakításával a fim zsolnay porcelángyárát bízták meg. a feladat elvégzésére iparművészekből és műszaki szakemberekből álló csoport alakult, melynek tagjai több egészségügyi intézmény közreműködésével, a kórházi étkeztetéssel foglalkozó szakemberek segítségével információkat gyűjtöttek a közvetlen felhasználók igényeiről. az általuk támasztott követelmények figyelembevételével alakították ki a mediszet porcelán étkezészetet. szép formája mellett előnyei közé tartozik, hogy használatával megvalósítható az ugynevezett gastro-nom tálcán történő, névre szóló tálalás. egyaránt alkalmas reggeli, ebéd és vacsora tálalására, az edények egymásba rakhatók, géppel mosogathatók. tulajdonságaival elősegíti a betegek korszerű és higiénikus ellátását, és megkönnyíti az egészségügyi dolgozók munkáját is.

a szakmai és művészeti zsűri előtt sikeresen szerepelt mediszet gazdaságos sorozatgyártására rövid idő alatt felkészült a pécsi porcelángyár. máris több mint félszáz intézmény érdeklődött a termék iránt. 1981-től a gyár folyamatosan kielégíti az igényeket, s így a jövőben pécs lesz a kórházi edénygyártás központja. /mti/

-.-

bb 7. paneles családi házak az árvizkárosultaknak

dob/um st e

1980. szeptember 10.

a délmagyarországi magas- és mélyépítő vállalat szegedi házgyárából megkezdték az előregyártott betonelemek szállítását az árvizsújtotta békés megyei területekre. árendeményes családi házakat szerelnek össze belőlük békésen, dobozon és szeghalmon. az egyszobástól a három és fél szobásig három alaptípusu lakóházat építenek. a hat hét alatt elkészülő házakat beköltözhetően, de nem teljesen készen adják át tulajdonosainak. a délép vállalta, hogy megbízás esetén 150 ilyen családi házat még az idén felépít. /mti/

-.-
- 7 -

07

07

bb 9. fűtésszabályozó automatikák

ráb/um st e

1980. szeptember 10.

a fűtési idényre való felkészülés során olyan berendezéseket is felszereltek a komárom megyei távhőszolgáltató vállalat karbantartó csoportjai, amelyekkel gazdaságosabbá teszik a tüzelőanyagok felhasználását, csökkentik a hőveszteséget. tatabányán például a hőközpontokban, illetve a lakóépületekben fűtésszabályozó automatikákat helyeztek el. ezek a műszerek a külső hőmérséklet és a szél hatását is figyelembe véve szabályozzák a helyiségek hőmérsékletét, megakadályozzák az esetleges túlfűtést. tatabánya után most a megye több más településén is felszerelték azokat a vegyszeradagoló készülékeket, amelyek alkalmazásával megelőzik a vízvezetékrendszereket károsító vízkőképződést. a vegyszeres technológiával nemcsak a sok kiadást okozó vízkőlerakódás csökken számottevően, hanem javulnak a vezetékben a hőátadási tényezők, kedvezően változnak az áramlási viszonyok, és ez is energia-megtakarítást eredményez. az új fűtési idényben a megyei távhőszolgáltató vállalat minden üzemegységében működik majd egy kis „házi” meteorológiai állomás. ezek segítségével állandóan figyelemmel kísérhetik az időjárás alakulását, és ahhoz igazodva határozzák meg, hogy mikor milyen hőfokkal a leggazdaságosabb az energiafelhasználás. /mti/

--

bb 10. kiváló áruk szövetkezete

dob/um st e

1980. szeptember 10.

a szegedi medikémia vegyipari szövetkezet csaknem valamennyi gyártmánya elnyerte már a kiváló áru címet. a korábbiak után legutóbb egyszerre négy készítményük kapta meg a háromszögletű embléma viselési jogát. valamennyi hasznos autóápolási cikk. közülük a srofik a berozsdásodott csavarok lazítását könnyíti meg, a katre a karosszériára tapadt kátrányt oldja le pillanatok alatt. a féktisztító az elolajosodott fékbetéteket teszi újra biztonságossá, a jégoldó önkiszóró flakonját pedig formatervezett jégkaparóval is ellátták. /mti/

--

- 8 -

bb 11. nagy madárforgalom a hortobágyon

szii/um st e

1980. szeptember 10.

szeptember első hetében megnövekedett a madárforgalom a hortobágyi nemzeti parkban. a pusztán fészkelők már gyülekeznek, készülnek a hosszú utra, északról pedig már sok vendég érkezett a hortobágyra. különösen sok fecske vonul csapatokban dél felé, rövid pihenőt tartva a nemzeti park területén. megérkeztek a ragadozó madarak előőrsei: a fakó és a kékes réti héják. két igen ritka ragadozó madár: a pusztai ölyv és a kigyászölyv is felbukkant a hortobágyon. /mti/

--

- 9 -

bb.17. Losonczi pál afrikába utazott

t/of/á/ig gk

1980. szeptember 10.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerda délelőtt budapestről elutazott négy afrikai országban teendő hivatalos, baráti látogatásra, utjának első állomása a szocialista etiópia, majd a tanzániai egyesült köztársaságba, a mozambiki népi köztársaságba és a zambiai köztársaságba utazik az elnöki tanács elnöke.

Losonczi pált utjára elkísérte felesége, az elnöki tanács elnökével utazott keserü jánosné könnyűipari miniszter, soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár, garai róbert külügyminiszter-helyettes és melega tibor külkereskedelmi miniszter-helyettes.

a ferihegyi repülőtéren - ahonnan néhány perccel 8 óra előtt indult utjára a különgép - a bucsuztatására megjelent trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter, bajnok zsolt államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, házi vencel külügyminiszter-helyettes, az elnöki tanács több tagja és állami életünk számos más vezető személyisége. /mti/

- . -

bb.12. zsák helyett műtrágya-tárház

i/jf/jk/pp/ig e

1980. szeptember 10.

gazdaságosabbá teszik a műtrágyázást azzal, hogy a vegyi anyagot egyre nagyobb mennyiségben zsákok helyett ömlesztett állapotban hozzák forgalomba. amíg négy évvel ezelőtt a műtrágyák kétharmadát papír, illetve műanyagzsákban értékesítették, és csak egyharmadát hozták forgalomba csomagolóanyag nélkül, addig 1980-ban ez az arány megfordult, - erről tanuskodik a mém-ben készült jelentés.

a zsákos vegyi anyagok kezelése kézimunka-igényes, és a gépesítés is gondot okoz a szakembereknek. feleslegesen növeli a költségeket az is, hogy a csomagolóanyagot egyetlen használat után el kell dobni. számítások szerint 20 műtrágya-tárházat lehetett volna építeni - szociális létesítményekkel, iparvágányokkal együtt - abból az összegből, amit 1976-ban, a legutóbbi országos átfogó vizsgálat évében zsákokra költöttek.

/folyt.köv./
08.50/ig

- 10 -

100

bb.12. /zsák helyett .... folyt./ig

a gazdaságokban egyre több helyen épül műtrágyatároló. így lehetőség nyílik a vegyi anyag ömlesztett állapotban való fogadására. a nagyhatású káli- és foszfortartalmú műtrágyák, sok nitrogén- talajerőpótló, és több komplex műtrágya is, levetkőzte, a korábbi költséges burkát. egyenesen szállítással kerül a tárolókba, illetve sok esetben a felhasználás helyére.

a kistermelőknek azonban továbbra is csomagokban, zsákokban hozzák forgalomba a hozamokat fokozó vegyi anyagokat.

1980-ban több mezőgazdasági nagyüzem épít viszonylag olcsó, előre gyártott szerkezetekből vegyi anyag-tárolókat. ezekkel nemcsak a csomagolóanyag költségeit takarítják meg, hanem jelentősen csökkenthetik a veszteségeket is; a műtrágyák szabadtéri tárolásánál 50-80 százalékot is meghaladhatja a veszteség, szemben a tárolóépületekkel; ezekben a vegyi anyag értékromlás nélkül őrizhető meg egészen a felhasználásig. /mti/

- . -

bb.13. új raktárak és tisztítógépek a vetőmag ellátás szolgálatában

blh/st/ig e

1980. szeptember 10.

új raktár-csarnokokat építettek, korszerű tisztítóberendezéseket szereltek fel dombóváron, a vetőmag termeltető és értékesítő vállalat dél-dunántúli területi központjában. a mintegy százmillió forintos beruházással négyezer tonna vetőmagot befogadó új fedett raktár létesült, melyet már megtöltöttek az idei termésből kiválogatott borsó és takarmánynövény vetőmagszállítmányokkal. a tisztítóüzemet a legmodernebb magtisztító gépekkel újították fel, a borsóvonalon már teljes üzemmel működik négy új előtisztító gép és négy végtisztító gép, a here- és lucernavonalon pedig négy mágneses tisztító gép. az új raktárakat a későbbiekben konténeres tárolásra is berendezik. mindez nagyban elősegíti a vetőmagok jó minőségének megővését és biztonságos tárolásukat. a vállalat huszonhat gazdaságtól több mint harmincezer tonna őszi-buza vetőmagot vásárolt fel, s a követelményeknek megfelelő bő fajtaválasztékot nyújt az árutermelő gazdaságoknak. /mti/

- . -

09.20/ig

- 11 -

10.05

bb.14. megkésztette exportját a péti nitrogénművek

dév/st/ig e 1980. szeptember 10.

meghaladta a 300 ezer tonnát a péti nitrogénművek idei műtrágya exportja, s ez a mennyiség egyedülálló a gyár történetében. a tőkés piacokon az idén eddig kétszer annyi talajtáplálékot adtak el, mint múlt év hasonló időszakában. ebben nagy része volt a szocialista munkaversenynek. a kongresszusi és a felszabadulási munkaverseny folytatásaként a dolgozók újabb vállalásokat tettek, s ezek között az első helyen szerepelt az export árualap növelése, a termékek minőségének és a csomagolás színvonalának javítása. az export sikerekhez az is hozzájárult, hogy a külföldi piaci követelményeknek megfelelően a péti nitrogénművek rugalmasan változtatja termékválasztékát, s lépést tart a szállítási és csomagolásra vonatkozó igényekkel. így például műszaki fejlesztési intézkedésekkel készül a kikötőkben egyre inkább tért hódító ugynevezett egységrakományos szállításra is. /mti/

1. változó

- . -

bb.15. kísérleti üzem homokszerű timföld gyártására

dév/st/ig e 1980. szeptember 10.

kísérleti üzemet alakítottak ki az ajkai timföldgyár és alukohóban a homokszerű timföld előállítására. a jelenleg nálunk alkalmazott ugynevezett bayer eljárással aprószemcséjű, lisztszerű timföldet gyártanak, a környezetvédelem és a korszerű kohósítási módszerek azonban a nagyobb szemcséjű timföld előállítását sürgetik. ilyet már gyártanak az egyesült államokban és nyugat-európában, de ezekben az üzemekben a technológia lényegesen eltér a nálunk alkalmazott eljárástól és más minőségű bauxitot dolgoznak fel. magyarországon 1978 óta folynak kísérletek a homokszerű timföld gyártási technológiájának kidolgozására. a laboratóriumi és az üzemi kísérletek eredménye alapján a magyar alumíniumipari tröszt az ajkai timföldgyárat bizta meg a kísérleti üzem létrehozásával, és ehhez mintegy 20 millió forintot biztosított. a most elkészült kísérleti üzemben kipróbálják az alumíniumipari tervező vállalat és a fémipari kutató intézet szakemberei által kidolgozott technológiai eljárásokat és egy-másfél év múlva összegezik a kísérleti gyártás során szerzett tapasztalatokat. /mti/

- . -

09.45/ig

- 12 -

10.10.87

bb.16. husmarha - ridegtartással

csiz/st/ig e 1980. szeptember 10.

husmarha-tenyésztési program megvalósításához fogott a szécsényi ii.rákóczi ferenc termelőszövetkezet. tiszta vérű hereford és hereford-magyar tarka keresztezésű tehénállományt alakítanak ki, amelynek létszáma 1983-ra eléri az ezret. az anyaállatokat a hus minőségének javítására liómsin apával keresztezik. az utódok „erénye”: hatvan százalék feletti vácási kiternelés, kevés faggyusodás, ugynevezett márványozott felületű, omlós, finomrostu hus. az így kialakított husmarha állomány nem igényli az istállót, télen-nyáron a szabad ég alatt tartható, tehát nincs szükség épületberuházásra. ugyanakkor a termelőszövetkezet ily módon kiválóan hasznosíthatja a dimbes-dombos szécsényi, nagylóci, hollókői határ szántóföldi művelésre alkalmatlan gyepterületeit. a k közös gazdaság a program befejeztével a vi. ötéves terv második felétől évente mintegy ezer, egyenként átlag ötszáz kilogrammos, exportra is alkalmas husmarhát állít elő minimális tartási és takarmányozási költséggel. /mti/

- . -

bb.18. nészáros ferenc ujságíró

rn/ig kz 1980. szeptember 10.

hamvasztás utáni bucsuztatása szeptember 16-án 15 órákor lesz a rákoskereszturi ujjköztemetőben.

magyar ujságírók országos szövetsége

lapkiadó vállalat /mti/

- . -

bb.19. a namibiai nép

s/ig kz 1980. szeptember 10.

belletti nemzetközi szolidaritási konferenciára szerdán párizsba utazott az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság közös küldöttsége. a delegációt szilágyi béla, az országos béketanács alelnöke vezeti. /mti/

10.35/ig

- 13 -

10.10.87

bb.20. ítélet soós Lajos és társai bűnügyében

t/gy/gk/ig kz

1980. szeptember 10.

a legfelsőbb bíróság szerdán végzéssel határozott Soós Lajos és társai bűnügyében. a fővárosi bíróság épületében kihirdetett jogerős határozat helyben hagyta az első fokon eljárt fővárosi bíróság ítéletét. eszerint Soós Lajos, aki négy ember különösen kegyetlen módon való megölésében bűnös, halálbüntetést kapott. az ugyancsak bűnöző életmódot folytató György József társtettesként két ember megölésében vett részt, s ezért ugyancsak halálbüntetésre ítélték. a korábban büntetlen előéletű Németh István - aki ugyancsak két ember életének kioltásában bűnös - életfogytig tartó szabadságvesztést, a bűncselekmény-sorozat első áldozatának megölésében bűnös Varga László 15 évi szabadságvesztés büntetést kapott. az ügyben szereplő mester János és Soós Lajosné - egyéb bűncselekmények elkövetése miatt kiszabott büntetése - az első foku ítéletnek megfelelően négyévi, illetve kétévi szabadságvesztés

a legfőbb bírói fórum a jogerős végzés indokolásában aláhúzza: a másodfoku bíróság alaposan felülbírált Soós Lajos kivételével enyhítésért benyújtott fellebbezéseket. megállapította, hogy a súlyos bűncselekmény-sorozatban eljárt első foku bíróság helyesen állapította meg a tényállást. a bűnöző életmódot folytató vádlottakra az általuk elkövetett súlyos bűncselekményeknek és személyük rendkívüli társadalmi veszélyességének megfelelő büntetéseket szabott ki. a vádlottak a legsúlyosabb bűncselekményeket követték el kegyetlen módon. egyikük-másikuk azzal védekezett, hogy bűntársa hatására cselekedett. ez, s ugyanígy a beismert vallomás ebben az esetben nem értékelhető enyhítő körülményként. a társadalom érdekeinek védelme e rendkívül kegyetlen és elvetemült bűnözőkkel szemben megkövetelte, hogy a bíróság a törvény teljes szigorát alkalmazza.

a legfelsőbb bíróság végzését Soós Lajos tudomásul vette. védője hivatalból nyújt be kegyelmi kérvényt a népköztársaság elnöki tanácsához. György József, valamint védője kegyelmi kérvénnyel folyamodik az elnöki tanácshoz. /mti/

- . -

11.00/ig

- 14 -

M. S. Gy.

bb.21. kombájn törli a dohányt

László/ká/ig kz

1980. szeptember 10.

bács-kiskun megye hagyományos dohánytermesztés körzetében - kecskeméten és kiskunfélegyháza környékén - törlik a füstöltnivalót: 110 hektárról gyűjtik a leveleket. a legnagyobb „dohányos”, gazdaságban, a kiskunfélegyházi Lenin tsz-ben gépesítették az ipari növény betakarítását: a hatvan hektáros ültetvényen két kanadai kombájn törli a virginia fajtát. az érett leveleket a kecskemét melletti Matkó-pusztai szárítóüzem fogadja. /mti/

- . -

bb.22. strand-divat - jövőre

t/os/s/pp/zsu kz

1980. szeptember 10.

szolid bikinik - merész egybeszabott fürdőruhák - ez lesz a jövő év slágere, legalábbis a forró nyári napokon, a strandokon. szerdán az intercontinentál szálló báltermében a sokéves hagyománynak megfelelően a divatáru nagykereskedelmi vállalat bemutatta azokat a strandöltözéseket, melyeket az 1981-es szezonra kínálhatnak majd az üzletek a hazai vásárlóknak.

a váci kötöttárugyár, a budapesti finomkötöttáru gyár, a fővárosi ruhaipari vállalat, a szolidaritás háziipari szövetkezet és az okisz labor modelljei a legújabb európai divatirányzatot követik. a fazonok rendkívül változatosak, különösen az egyrészes fürdőruhák készültek rafinált, érdekes szabással. a divatszín - nőknek és férfiaknak - elsősorban a fekete és a fehér, op-art hatású változatban is, de az sem lesz ódivatu, aki az eper, a mályva, a fahéj, az égőpiros, a kukorica sárga, a pasztelek kék és zöld színeket választja. a minták többsége geometrikus, kockás és csikos, de divat a tigris, a leopárd, a kígyóőr utánzat, sőt a pöttyös is. a tervezők praktikus ötlete: ugyanabból az anyagból és mintával, de más színrészben ajánlják a két- és egyrészes fürdőruhákat, természetesen hozzáillő kiegészítőkkel, szoknya, nadrág együttesekkel, köpenyekkel. a gyermek fürdőruhák, strandöltözések kínálata is gazdagodik, sokféle játékos fazonnal, műszál és természetes anyagból. mint a bemutatón elmondták, 1981-ben a hazai vásárlók „felina”, már-kajelzésű fürdőruhákban is élvezhetik a nyár örömeit. a jövő szezonra ugyanis forgalomba kerülnek a váci kötöttárugyár és a felina nyugatnémet cég kooperációjában gyártott divatos női fürdőruhák. /mti/

- . -

12.50/zsu

-15-

1340 Gy.

bb.23. megkezdődött az őszi turizmus - megoldás előtt a turistaházak gondja

ö/kg/bam/cser/kov/kör/szé/gk/pp/ig kz 1980. szeptember 10.

megkezdődött az őszi turistaszézon. a vízpartok, nyári fürdőhelyek elnéptelenedtek, a turizmus most már elsősorban a hegyi, erdei kirándulóhelyekre összpontosul. a természetet kedvelők, őszi kirándulók megfelelő ellátására már jóelőre felkészültek a turista szálláshelyek. egy részük felújítva, komfortosítva fogadja a vendégeket, de sok olyan turistaház is akad, amely nem képes lépést tartani a „bakancsos”, turisták igényeivel és a múltal; málladozó falakkal, közművesítés nélkül állnak, felújításuk a tulajdonos vállalat számára tulságosan költséges lenne. sok közülük - szám szerint 37 - az elmúlt években új gazdához került, de ezek a vállalatok sem mindig tudnak megbirkózni a közművesítésük, felújításuk költségeivel, így nem egy turistaház megszűnt vagy éppenséggel már nem a turizmust szolgálja. pedig ugyan csak szükség lenne rájuk, hiszen a magyar természetbarát szövetség 98 ezer tagot tömörít, s több tízezer az alkalmi turisták száma is. ráadásul az ország 94 turista szálláshelye kötött áras kategóriába tartozik, így egy éjszakára mindössze 40-50 forint a szállás, ami tovább növeli vonzerejüket.

a szebb napokat látott, még meglévő, omladozó turistaházak többségéről azonban szerencsére nem kell végleg lemondani. a belkereskedelmi minisztériumtól kapott értesülés szerint a közeljövőben - együttműködve az érdekelt szervekkel, mindenekelőtt az oshval - átfogóan intézkednek megmentésükre, hogy a turistaházak a jövőben betölthessék feladatukat.

a mátra és a bükk turistaházaiban általában nemcsak ősszel, hanem egész évben telt ház van, mégis szakítanak időt a kedvezőbb feltételek kialakításához. parádon például kicserélték a berendezést és újrafestették a falakat, megkezdtek a bánkúti turistaházhoz vezető út felújítását, parkolóhely is épül itt az autós turistáknak. bánkút fejlesztésére négy millió forintot szánt a panoráma szálloda- és vendéglátó vállalat. a közeli hetekben az ágasvári turistaház is megfiatalítva nyitja meg kapuit a vendégek előtt. a felújított szentléleki turistaház elsősorban a miskolci kirándulók kedvelt helye. most tatarozzák a bükk-szentkereszti béke turistaházat, a hollóstatői ház pedig télen már vezetékkel ivóvízzel, központi fűtéssel felszerelve várja a sielőket.

/folyt.köv./
12.40/ig

- 16 -

1345/ig

bb.23. /megkezdődött ..... 1. folyt./ig

azért összességében mégsem ilyen rózsás a helyzet. a turistaházak többsége egy-egy oázis ugyan az erdők sűrűjében, távol az emberlakta helyektől, emiatt aztán az éttermi, ellátási költségek is aránytanul sokba kerülnek a fenntartó vállalatnak, így egy részük rendszerint veszteségesen működik. mátraházán a vörösmarty turistaháznál ennek összege tavaly például 300 ezer forint volt, de veszteséggel működött az ágasvári, a bánkúti és a síkfőkúti turistaház is. a gondok közé tartozik, hogy a turistaházak - nemcsak a mátrában, de az ország más vidékein is - több gazdához tartoznak, így amíg a turista eljut a megfelelő pihenőhelyre, gyakran nem elég az erdei tájékozódóképesség, előzőleg fel kell kutatnia, hol rendelheti meg a szállást, nem ritkán például budapesten intézik egy-egy mátrai turistaház szobarendelését, hiszen a vörösmarty és a vadvirág turistaház a hungária szálloda- és étterem vállalatához tartozik. végső soron a mátrai - és, egyéb - turistaházak üzemeltetése sem a turistáknak, sem a fenntartó vállalatoknak nem kedvező, s remélhetően e helyzetet is megoldja majd az előkészítés alatt álló intézkedés.

zemplént is mind több turista kiránduló keresi föl. az országos érc- és ásványbányászati vállalat itt szívügyének tekinti a turizmust, rudabányán már üzemeltet egy 60 személyes turistafogadót, amelyet korábban más célra használt épületből alakítottak ki. most hozzáfogtak telkibányán újabb szállás megépítéséhez, amelyben jövőre 80 vendéget helyezhetnek el egyszerre.

szebb őszi napokon népes kirándulócsereget fogadnak a pilisi, a borszönyi és a budai erdők, az itt álló turistaházak kihasználtsága mégis csekély. gazdájuk, a pilisi parkerdő gazdaság anyagi teherbíróképességével összhangban igyekszik felújítani, vonzóbbá tenni ezeket a vendégfogadókat. tavaly a kevélynyergyi és a pilisborosjenői turistaházakat hozták rendbe, megújult a kőhegyi és a szentendrei turistaház is. az idén csikóváralfján és pomázon folytatódott a rekonstrukció. e törekvések azonban nem jelentik a teljes komfortot, a kevélynyergyi turistaházban például jelenleg se villany, se víz. az idei vendégeknek különösen a csikóváralfjai turistaház lesz majd előreláthatólag vonzó célpont, nemcsak a megújított épület, de október 1-től a felszolgált olcsó házikoszt miatt is.

a soproni idegenforgalmi kirendeltség évek óta folyamatosan korszerűsíti, fejleszti turistaszállóit. a legmodernebb a fertő-tó menti turistaház, amelynek átalakítása nemrég fejeződött be. a soproni kempingben ilyenkor már meglehetősen hűvösek az éjszákak, mégsem ürült ki teljesen, kőházai télen is fogadnak vendégeket, most kezdték meg hét faház alapozását, amely tavasszal már megnyílik a turisták előtt.

/folyt.köv./
13.00/ig

- 17 -

1350/ig

bb.23./megkezdődött 2.folyt./ig

október végéig a bakony és a balaton-felvidék hét turisztaházában egyidejűleg 570 vendéget fogadhatnak: tapolcán, sümegen és nagyvázsonyban egyszerűbb turistaszállások, bakonybélen, farkasgyepűn és gézaházán vendégfogadók, zircen pedig igényesebb turistaszálló várja a csoportokat és egyéni turistákat. gézaházán az idén ujtották fel a vendégfogadót, ahol fűtésről és melegkonyhas étkezésről is gondoskodnak. veszprém megyében november elejétől a jövő év áprilisáig a házak egy részét karbantartás miatt bezárják. az idegenforgalmi hivatal azonban ez idő alatt is gondoskodik arról, hogy 20 kilométeres körzetben megfelelő szálláshoz jussanak a vendégek. a bakonyban egyébként már találtak megoldást „romlásnak indult”, turistaház megmentésére: a szentgyörgy-hegyi turistaszálló gondozását átvette az egészségügyi dolgozók szakszervezete ajkai természetbarát szakosztálya, s társadalmi munkában varázsolják ismét lakályossá. /mti/

bb.24. időjárásjelentés

zsu ie

1980. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. szeptember 10-én 12.00 órakor:

sokfelé eső, zápor

a kelet-európai alföld jelentős része felett már napok óta magasnyomású légköri képződmény helyezkedik el. a hajnali, reggeli párásság megszűnését változóan felhős idő követi. az évszakhoz képest meleg az idő, a hőmérséklet csúcstértéke mintegy 3-5 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag. nyugat- és közép-európa időjárása jóval változékonyabban alakul. az atlanti-óceán felől hűvös és meglehetősen nedves levegő áramlik a szárazföld belseje felé. vonulását erősen megnövekedett felhőzet, gyakori eső, zápor, helyenként zivatar jelzi. az általában északnyugati szél sokszor megerősödik.

hazánkban kedden változóan felhős idő volt. a nyugati országrészben többfelé, másutt néhány helyen hűvös zápor. egy-két helyen zivatar is keletkezett. a szerda reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 5 mm között volt, de zivatar idején ennél több is lehullott. kedden a hőmérséklet csúcstértéke az ország nagy részén, 19,24 fok között váltakozott. szerda hajnalra pedig 11,15 fokig csökkent a hőmérséklet. ma délelőtt erősen felhős, illetve borult idő volt, a dunántulról sokhelyről érkezett hír esőről.

/folyt.köv./

13.00/zsu

-18-

13¹⁵
07

bb.24./időjárásjelentés ... folyt./zsu

az északnyugati szél időnként megerősödött. a hőmérséklet 11 órakor nyugaton 12-15, másutt 15-20 fok között alakult.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 18,0 fok volt, ez 0,1 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 14 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mb, változatlan.

11 órakor a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 19 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

erősen felhős vagy borult idő, sokfelé esővel, záporral, szerdán keleten egy-két helyen zivatarral. megélénkülő, időnként megerősödő nyugati, északnyugati szél. hajnalban párásság. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15-20 fok között.

a duna vizállása budapestnél 236 cm, hőmérséklete 16,8 fok. /mti/

.-

bb.25. angol régészek békés megyében

sam/ká/zsu ie

1980. szeptember 10.

közös magyar-angol régészeti kutatás kezdődött szerdán a békés megyei sárréten szeghalom és dévaványa környékén. az öt hetes felszíni műszeres kutatásban az oxfordi ashmolean múzeum és a békéscsabai munkácsy mihály múzeum régészei vesznek részt. a hazánkban korábban nem művelt felszíni műszeres régészeti kutatást az oxfordiak, az mta régészeti intézete, valamint a békéscsabai múzeum együttműködésével tavaly kezdték meg, s a mostani expedíció során a további kutatás kiegészítéseként próbaásatásokat folytatnak.

békés az ország más területeihez képest régészetileg kevésbé feltárt megye, de a földfelszín alatt gazdag leletanyag rejtőzik. az alföld e tájéka évezredek óta lakott, s így a kutatás egyebek közt jelentős népvándorlás- és honfoglaláskori leleteket ígér. az angol régészek a békési expedíció „pihenőnapjain”, ellátogatnak a megye más lelőhelyeire is, s a csongrád megyei kutatásokkal is megismerkednek. /mti/

.-

13.55/zsu

-19-

14⁴⁵
14

bb.26, árvíz utáni nagyjavítás a kiskörei vízlépcsőnél

end/ká/zsu ie

1980. szeptember 10.

a tiszai árvíz levonulása után folytatódnak a kiskörei vízlépcső főműveinek tervezett revíziós nagyjavítási munkái. a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság brigádjai részletes tervek alapján átvizsgálják a több mint egy évtizede működő vízgazdálkodási létesítmény gépészeti berendezését, elektromos tartozékait, acélszerkezeit és elvégzik a szükséges javítási, felújítási munkákat.

a kiskörei főmű nagyjavítását gyakorlatilag márciusban kezdték meg, s még a hajózási idején teljes indulása előtt elkészültek a hajózási javításával. a folytatást azonban akadályozta a nyári árvíz./mti/

-.-

bb.27. a belöldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1980. szeptember 10-én 14.00 óráig

kz ig

1980. szeptember 10.

1. ifjúnok napok
2. zene gyermekeknek
3. évadnyitás az erkel színházban
4. kresz oktatás a budapesti óvodákban
5. mit mutat a zöldségpiac?
6. háromszázezer dollár megtakarítás
7. paneles családi házak az árvízkarosultaknak
8. a zsolnay gyár újdonsága
9. fűtésszabályozó automatikák
10. kiváló áruk szövetkezete
11. nagy madárforgalom
12. zsák helyett műtrágya tárház
13. új raktárak és tisztítógépek
14. megkésztette exportját a péti nitrogénművek
15. kísérleti üzem
16. husmarha - ridegtartással
17. losonczy pál
18. mézáros ferenc újságíró
19. a namibiai nép
20. ítélet soós lajos és társai bűnügyében
21. kombájn törli a dohányt
22. strand-dívat jövőre
23. megkezdődött az őszi turizmus
24. időjárás
25. angol régészek
26. árvíz utáni javítás
27. hírjegyzék

/mti/

-.-

14.00/ig

-20-

14⁵⁰
K

bb.28. puja frigyas az nszk-ba utazott

t/ma/ve/dg/ig ie

1980. szeptember 10.

puja frigyas, a magyar népköztársaság külügyminisztere hans-dietrich genschernek, a német szövetségi köztársaság külügyminiszterének meghívására szerdán hivatalos látogatásra a német szövetségi köztársaságba utazott.

puja frigyas bucsuztatásán a ferihegyi repülőtéren jelen volt dr. georg sperl, a német szövetségi köztársaság budapesti nagyköveteinek ideiglenes ügyvivője is. /mti/

seg

-.-

bb.29. megkezdődött a kukorica betakarítása baranyában - szolnok megyében a cukorrépa szedésre készülnek

igó/end/ká/ig ie

1980. szeptember 10.

az ország legdélebben fekvő megyéjében, baranyában megkezdődött az őszi érésű növények betakarítása és ezzel a táj mezőgazdasága elérkezett az év legnagyobb, legnehezebb munkaszakaszába. a következő tíz hét alatt - a szántás és a vetés mellett - kereken 120 ezer hektárról gyűjtik be a különféle terményeket a megye gazdaságai.

a bolyi kombinát földjein - az országban elsőként - megkezdődött a kukorica törése. egyelőre a vetőmagnak szánt kukorica-fajták termését takarítják be a kombájnok, amelyek most már folyamatosan dolgoznak novemberig. legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságunk az idén 4400 hektáron termelt hibridkukoricát, ennek terméséből körülbelül 15 ezer tonna fémzárolt vetőmagot állítanak elő bolyban.

a baranyai határban mintegy háromszáz gép „fogyasztja”, a silókukoricát, a bőséges nyári esők hatására oly dús levélzet fejlődött ki a növényeken, hogy helyenként valóságos „élő falba”, hatolnak be a gépek. a csaknem 12 ezer hektáryi silókukorica egy része szép csövestermést hozott, ezért átminősítették szemeskukoricának. a hideg tavaszi időjárás miatt sok helyütt hiányosan kelt a vetés és a gazdaságok ily módon akarják pótolni, vagy legalábbis csökkenteni a kiesést.

megkezdődött a szója betakarítása is. bebizonyosodott, hogy a mi éghajlatunk alatt - kiváltképpen a kedvező fekvésű baranyában - sikerrel termelhető ez a melegigényes növény. az importtakarékosság jegyében az idén már 5400 hektáron hozott termést a szója és ezzel a megye egyik vezető növényi kulturájává vált.

/folyt.köv./
14.35/ig

- 21 -

15⁰⁰
K

bb.29. /megkezdődött .... folyt./ig

a hét közepére új szakaszába érkezett az őszi mezőgazdasági munka szolnok megyében is, ahol nem kevesebb mint 170.000 hektár növényi kultúra termése vár betakarításra. a gabonaföldek talajművelésével párhuzamosan a nagykunsági és a jászsági földeken, továbbá a tiszamenti területeken hozzáláttak a napraforgóültvények betakarítás előtti kezeléséhez: vegyszeres uton leszártítják a növényzet levélzetét, ezzel meggyorsítják a szépen fejlett tányérok törését. a megyében soha ilyen nagy területen nem termeltek olajosnövényeket, mint az idén; 38.000 hektár termése vár betakarításra. a munkát úgy szervezték meg, hogy jó idő esetén két hét alatt fedél alá kerülhet a termés.

felvonultak a gépek a cukorrépa földekre is, s pénteken megkezdődik a cukorrépa szedése. a jelenlegi próbaszedések szerint a szolnoki gyár körzetében a tavalyinál is jobb az ipari növény cukortartalma. a szolnoki üzemben egyébként szeptember 17-én kezdik meg a termés feldolgozását. a szezon indításához legalább öt-hat napra elegendő nyersanyagot: 2000-2500 vagon répát szállítanak be a gyárba. /mti/

- . -

bb.30- közlekedési balesetek

gk/dg/zsu ie

1980. szeptember 10.

nagybajom külterületén várhelyi jános 57 éves brigádfőnök, helyi lakos motorkerékpárral nekiütözött egy előtte műszaki hiba miatt álló tehergépkocsinak és sérüléseibe a helyszínen belehalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint várhelyi figyelmetlenül, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

budapesten, a xiii. váci ut 201. számú épület előtt tiltott helyen haladt át a villamossínen szabó zsigmond 43 éves nehézgépkész, kisbéri lakos és egy villamos halálra gázolta.

a xiv. veres péter utca és hősök fasora kereszteződésében figyelmetlenül lépett az uttestre varga józsef 64 éves nyugdíjas, budapesti lakos, és egy személygépkocsi elütötte; varga sérüléseibe a helyszínen belehalt. /mti/

-.-

14.40/zsu

-22-

15 ³⁰/_{3P}

bb.31. ankét és bemutató a kémiai laboratóriumok automatizálásáról

dob/st/zsu ie

1980. szeptember 10.

a kémiai laboratóriumok automatizálásáról rendeztek ankétot és kiállítást szerdán a szegedi technika házában. az előadók, valamint a délalföld ipari, mezőgazdasági üzemeiből, tudományos kutatóintézeteiből összegyűlt szakemberek megállapították: a laboratóriumok személyi állománya már nem bővíthető a rohamos kemizálás arányában, ezért mindenütt előtérbe került a feladatok automatizálása.

az erre szolgáló eszközökből, műszerekből a helyszínen bemutatott tartott a labor műszeriparilművek működés közben láthatták a szakemberek a gabona analizálására szerkesztett műszert, amellyel - a korábbi hosszúság vizsgálódás helyett - husz másodperc alatt megállapítható a gabona fehérje-, nedvesség- és zsirtartalma. a műszerrel, amelynek sorozatgyártását már megkezdtek, lényegesen meggyorsítható a gabona átvétele. egy másik, bemutatott elektronikus műszer univerzálisan alkalmazható a különböző laboratóriumokban: a megadott program szerint emberi közreműködés nélkül elvégzi az anyagok vegyelemzését. /mti/

-.-

bb.32. kitüntetés

k/sb/s/pp/zsu ie

1980. szeptember 10.

az elnöki tanács gyarmati jánosnak, az építőipari gépesítő vállalat igazgatójának, több évtizedes, eredményes munkája elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a szocialista magyarorszáért érdemrendet adományozta. a kitüntetést szerdán ábrahám kálmán építésügyi- és városfejlesztési miniszter adta át. /mti/

-.-

bb.33. bolgár szövetkezeti küldöttség budapesten

i/kg/mi/pp/zsu ie

1980. szeptember 10.

a szövetség elnökének meghívására szerdán ivan parmovnak, a bolgár szövetkezetek központi szövetsége elnökének vezetésével delegáció érkezett budapestre. megbeszélést folytatnak a két ország szövetkezeti mozgalmának időszerű kérdéseiről, az elkövetkező öt év együttműködési feladatairól. /mti/

14.45/zsu

-23-

15 ³⁵/_{3P}

bb.34. új frontfejtés borsodban

kör/st/zsu ie

1980. szeptember 10.

a borsodi szénbányák bükkaljai bányüzeméhez tartozó szeles aknán szerdán megkezdtek az üzemszerű termelést a mintegy másfél méter vastagságú széntelepen kialakított új frontfejtésen. a nagytermelékenységű munkahelyet a tervezettnél egy hónappal hamarabb helyezték üzembe. az ötven méter homlok-hosszúságú fejtést komplexen gépesítették. lengyel gyártmányú maróhenger választja le a szénét, s a bányászok biztonságát önjáró táंबरendezés biztosítja./mti/

-.-

bb 35. súlyos károkat okozott az esőzés siklóson

igó/um st ie

1980. szeptember 10.

a dél-baranyai siklóson súlyos károkat okozott az esőzés. hétfő óta csaknem száz milliméter csapadék zúdult a tenkesalján fekvő városra, és szerdán a vízzel telt föld már képtelen volt befogadni az újabb esőt. az elemi csapás következtében eddig négy lakás vált életveszélyessé. a családokat átmeneti, illetve szükséglakásokba költöztette a tanács. félt, hogy újabb épületek rongálódnak meg, mivel igen magas a talajvíz és több helyütt megsüllyedt a padozat. a legnagyobb kárt a gimnázium szenvedte. a szélvihar megbontotta az épület tetőzetét és az esőtől beázott a padlástér. az alagsort két méter magas vízáradat borította el, tönkretéve a kazánházat, a konyhát és éttermet, valamint a raktárban tárolt élelmiszereket. a tanítás nem szünetel, a gyerekek számára átmenetileg a diákotthon konyhája főz. az előzetes becslés szerint csaknem egymilliárd forintba kerül majd az oktatási intézmény helyreállítása.

a városba bevezető utat már megtisztították a hordaléktól és szerdán újra megindulhatott rajta a forgalom, a siklósi utcákat és tereket azonban még mindig nagy mennyiségű iszap és kő borítja, amit gépi és kézi erővel igyekeznek eltávolítani. a tenkesi szőlőhegyen ugyancsak nagy pusztítást okozott az esőzés: eróziós károk keletkeztek, több út tönkrement. az állami biztosító szakemberei szerdán megkezdtek a károk felmérését, hogy mielőbb segítséget kaphassanak a bajbajutott családok./mti/

15.55/um

- 24 -

16.10
BP

bb 36. tervszerű a felkészülés a betakarításra - döntő a gyorsaság - mém tájértekezlet az őszi munkák előtt

bam,tób/z um kz ie

1980. szeptember 10.

a mezőgazdasági nagyüzemek szervezetteren és eredményesen elvégzett nyári betakarítási munkáját most újabb, hasonlóan jó felkészülést igénylő feladatok követik. az őszi munkálatok nagyságrendjét jellemzi, hogy mintegy 52 millió tonna terményt kell betakarítani, elszállítani. az őszi vetések alá 1,6 millió hektáron kell majd előkészíteni a talajt, s négy millió hektárra kell kiszórni a műtrágyát. az őszi nagyüzem kezdetén a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium vezetői tájértekezleten vitatják meg az egyes megyék mezőgazdasági szakembereivel, az értékesítő és felvásárló, feldolgozó, gépellátó vállalatok vezetőivel a nyári munkák tapasztalatait, valamint a további teendőket. szerdán öt dél-magyarországi megye - baranya, bács-kiskun, békés, csongrád és tolna - tájértekezletét csongrádban, négy másik megye - komárom, fejér, nógrád és pest - tanácskozását pedig herceghalomban tartották meg.

a csongrádi tanácskozáson váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter elnökölt. felhívta a figyelmet a meliorációs munkák ütemének meggyorsítására. mint mondotta, azokban a megyékben, ahol jól haladnak e tevékenységgel, ott az ideig belvizek már érezhetően kevesebb kárt okoztak. lakatos tiber miniszterhelyettes emlékeztetett arra, hogy bár alaposan megkészt az érés, még mindig 35-40 nap áll rendelkezésre a kukorica, a cukorrépa, a napraforgó, a szőlő és egyéb termékek veszteségmentes betakarításához. ezt az időt kell minél jobban kihasználni és ahol csak lehetséges, a gazdaságok ugyanolyan szervezetteren segítsék egymást, ahogyan azt az aratás idején tették. a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra is, hogy az idén, többek között a sok csapadék miatt, az átlagosnál nagyobb a földek tápanyagvesztése, ezért ajánlatos a tavalyinál 15-20 százalékkal több műtrágyát felhasználni. a szegedi és a kalocsai paprikatermő tájörzet gazdaságainak arra kell figyelniük, hogy a fűszernövényt ne szedjék le a teljes érés előtt, mert azzal ronthatják az örlemény minőségét.

a herceghalomi tanácskozáson dénes lajos miniszterhelyettes szólt a legfontosabb teendőkről. az alapvető feladatok közé sorolta a szántás és a talajművelés lehető legrövidebb idő alatti elvégzését. javasolta, hogy az üzemek a lehetőség szerint oldják meg a gépek több műszakos kihasználását. fejér, komárom, nógrád és pest megyében az üzemek jól megszervezték a nyári munkákban erősen igénybevett gépek javítását, karbantartását, a szakemberek azonban felvetették, hogy néhány géptípusnál - elsősorban a kombájnoknál - jelenleg is tapasztalható alkatrészhiány, a gazdaságok azonban igyekeznek egymáson segíteni.

/folyt.köv./

- 25 -

16.00/um

16.11
BP

bb 36. /tervszerű a felkészülés...1.folyt./um

a tanácskozás tapasztalatai szerint a vetőmagellátás mennyiségben és minőségben megfelelő, műtrágyában és növényvédőszerekben sem lesz hiány. a tervezett szőlő- és gyümölcsstelepitésekhez elegendő a szaporítóanyag, bár egyes fajtákból a lakossági igények maradéktalan kielégítése nehézségeket okoz.

szó volt az 1981-ben a mezőgazdaságban sorra kerülő árváltozásokról is. a miniszterhelyettes ezzel összefüggésben leszögezte, hogy a termelési költségeket növelő árváltozásokat a felvásárlási árszínvonal növekedése ugyan csak körülbelül 80 százalékos arányban ellensúlyozza, de a takarékoság és még inkább a hozamok növelése lehetővé teszi e különbséget kiegyenlítését.

mindkét tanácskozáson az őszi felkészülés egyik alapkérdéséként határozták meg, hogy a gazdaságok a gépi kapacitás jó kihasználása mellett, a munkák elvégzésére mozgósítsák és összpontosítsák a helyben és a környéken fellelhető munkaerőt.
/mti/

-. -

bb 37. a vietnami nemzetgyűlés alelnökének budapesti nyilatkozata

t of/mm um dg ie

1980. szeptember 10.

szerdán elutazott budapestre az a vietnami küldöttség, amely - a hazafias népfront, az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság meghívására - a vietnami népi állam nemzeti ünnepe, a függetlenség kikiáltásának 35. évfordulója alkalmából látogatást tett Magyarországon. a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent sebestyén nándorné, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségének tagja, az országos béketanács elnöke, deák livia, a magyar szolidaritási bizottság alelnöke. jelen volt chau tho thong, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa.

a küldöttség vezetője, tran dang khoa, a vietnami nemzetgyűlés alelnöke és a hazafias front elnökségének tagja az elutazás előtt az mti tudósítójának adott nyilatkozatában örömmel és elismeréssel szólt arról, hogy a magyar nép országszerte testvéri szeretettel, mélységes szolidaritással, a proletár internacionalizmus szellemében emlékezett meg a vietnami nép legnagyobb nemzeti ünnepéről. ismételten meggyőződünk, a magyar nép bizik abban, hogy vietnam népe hősiesen, eltökélten, a szocialista közösség tagjaként megvédi önállóságát, függetlenségét az imperializmussal, a kínai reakciók törekvésekkel szemben, sikeresen építi országában a szocializmust, hozzájárul délkelet-ázsia békéjének, biztonságának az ügyéhez.

x x x

/folyt.köv./

26 -

16.20/um

17.15
37

bb 37. /a vietnami ...folyt./um

az évforduló alkalmából a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetsége - valamint az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság - köszönetet mond azoknak az üzemeknek, termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak, intézményeknek, iskoláknak, társadalmi és politikai szervezeteknek, szocialista brigádtagoknak és mindazoknak, akik a szeptember 2-1 nemzeti ünnep tiszteletére táviratban, levélben fejezték ki szolidaritásukat a testvéri vietnami néppel. /mti/

-. -

bb 38. hatékonyabbá kell tenni az ellenőrzést - a szövosz országos értekezlete balatonszepezden

bév/um st ie

1980. szeptember 10.

az v. ötéves terv során 400 ezer négyzetméterrel bővült a szövetkezeti kereskedelmi hálózat. az áfész üzletek 45 százaléka új, felépültek a tervezett áruházak is - közölte szilvasán páál, a szövosz elnökhelyettese a fogyasztási szövetkezetek felügyelő bizottságainak kétnapos országos értekezletén, amely szerdán kezdődött balatonszepezden. a megnövekedett szövetkezeti vagyon nagyobb felelősséget ró az ellenőrzésre - hangsúlyozta. a következő években is tartani kell a lakossági áruellátás színvonalát, s ennek ellenőrzése is e társadalmi bizottságok feladataihoz tartozik. megállapították, hogy a szövetkezeti üzlethálózat megfelelő, most és a közeljövőben a kihasználtság, a gazdaságosság fokozása a fő feladat. ugyanakkor az új üzlethálózat jövedelméből többet kell juttatni a kis települések és a tanya-világ üzleteinek fejlesztésére. a szövetkezeti vendéglátóiparban az árak színvonalához kell emelni a szolgáltatások színvonalát is, mert ez sokhelyütt még nincs így. hangoztatták, hogy a szövetkezeti kereskedelmi és vendéglátó tevékenység fokozása megköveteli a szövetkezeti demokrácia betartását, a hatékonyabb ellenőrzést. ezért szervezettebbé, rendszeresebbé kell tenni azokat a vizsgálatokat, amelyek az esetleges változtatások szükségességére hívják fel a figyelmet. /mti/

-. -

16.25/um

- 27 -

bb 39. megkezdődött budapesten a színházi évad

i ár-jk um dg ie 1980. szeptember 10.

szerdán az állami bábszínház előadásaival megkezdődött a főváros új színházi évadja. a színház legkedveltebb gyermek-előadásaiából tüzött műsorra két darabot: a népköztársaság uti épületben bálint ágnes zenés bábjátékát, az elvarázsolt egér-kisasszony-t játszották, bódy vera bábjaival és balogh géza rendezésében; a jókai téri színpadon pedig a társulat immár klasszikus darabját, matvejeva-mészöly miklós a csodálatos kalucsni című mesejátékát láthatták a nézők. e műsorukat ezuttal már a 15. szereposztásban mutatták be, főként a színház fiatal bábművészeinek közreműködésével.

a héten több más, fővárosi színházban is felgördül a függöny.

pénteken nyitja meg kapuit a vigszínház, a „kakukkfészek,” című dráma ken kesey világhírű regénye adaptációjának előadásával. a nagyszerű darabnak ez lesz a 124. előadása, s a jegypénztárak tanúsága szerint mostani, negyedik évadjában is változatlan érdeklődés mellett játsszák majd. szombaton ugyancsak a sikerdarabok egyike, a 22-es csapdája lesz műsoron; a joseph heller regényéből készült színpadi változat most érkezik a 60. előadás-hoz.

a pesti színházban is e héten lesz az évadnyitó: szombaton tennessee williams „orfeusz alászáll,” című drámájával kezdődik a szezon. a darabot tavaly mutatták be, most változik a szereposztás: az egyik főhőst - carol szerepét - kutvölgyi erzsébet alakítja. vasárnap a színház elmúlt évadjának egyik legnépszerűbb művét peter shaffer „equus,” című - egy megrázó büntény anatómiáját felvázoló - alkotását láthatja a közönség.

a józsef attila színház elmúlt évadjának utolsó bemutatója a „pajzán históriák,” volt, amelyet balzac novelláiból kaló flórián és mészöly dezső írt, wolf péter zenéjével. a bodrogi gyula rendezte darabot adják elő szombati évadnyitó programjukban. harkányi endre, aki betegsége miatt tavasszal sokáig nem játszhatott, most ismét átveszi szerepét.

/folyt.köv./

- 28 -

16.30/um

17¹⁰
3P

bb 39. /megkezdődött ...folyt./um

kálmán imre örökzöld operettjével, a csárdáskirálynővel kezdi az őszi szezont a fővárosi operettszínház. a mű jócskán tuljutott már az 1000. előadásra, ám szombaton mégis premier lesz: jórészt új szereposztással láthatja a darabot a közönség. nagyobb teret kaptak a társulat fiatal művészei, így például hidvégi miklós, virágh józsef és baksay árpád. a primadonnát - kettős szereposztásban - tiboldi mária és domonkos zsuzsa játssza, cecilia petress zsuzsa lesz.

ugyancsak szombaton játszanak először az új évadban a madách színház művészei: a jövőre, veled, ugyanitt című vígjátékot adják elő a budapesti gyermekszínház épületében. a darab két szereplője továbbra is sztankay istván és schütz ila.

a vidám színpad szombaton a családban marad című kabaréval nyitja meg kapuit, a radnóti miklós irodalmi színpad pedig hétvégén vidéki turnéra indul: kulisszatitkok című zenés színház-történeti összeállításuk szerepel a műsoron. /mti/

--

bb 40. e m b a r g ó 18.00 óráig !

üdvözlő távirat

z um dg e 1980. szeptember 10.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte mengisztu haile mariam etióp államfőt, országa nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

--

bb 41. elitéljük pinocchet újabb mesterkedéseit - az mszb és az obt nyilatkozata

k ma/pá um dg e 1980. szeptember 10.

hét éve annak, hogy 1973. szeptemberében fasiszta hazaárulók megölték allende elnököt, halálos csapást mértek a chilei forradalomra, birtokba vették chile és népe felett az uralmat - hívja fel a figyelmet a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács szerdán közzétett nyilatkozata.

/folyt.köv./
16.40/um

- 29 -

17¹⁵
3P

bb 41. /éltéljük ...folyt./um

a chilei forradalmat átmenetileg leverték, s ma a chilei nép fasiszta diktatura igája alatt szenved. a hatalomra jutott neofasiszta csoport pinochet tábornok vezetésével a legkegyetlenebb terror rendszerét teremtette meg az országban. a népi egység tisztviselőinek, kommunistáknak, szocialistáknak, pártion kivüli aktivistáknak, szimpatizánsoknak ezreit ölték meg. börtönözték be és nyilvánították eltűntnek. a junta betiltotta a politikai pártokat, felfüggesztette az ország alkotmányos intézményeinek működését és azóta is rendkívüli állapotot tart fenn az országban.

határozottan elítéljük pinochet újabb mesterkedéseit, a szeptember 11-re tervezett népszavazási komédiát az új alkotmányról, amellyel a jelenlegi fasiszta diktatura törvényesíteni próbálja hatalmát az elkövetkezendő évekre.

tisztelettel adózunk a fasiszta terror minden mártirjának, további szolidaritásunkról és támogatásunkról biztosítjuk a chilei népet, és mindazokat a hazafiakat, akik a társadalmi haladásért, a demokratikus szabadságjogok és az alkotmányos rend visszaállításáért harcolnak chilében vagy hazájukon kívül - fejeződik be a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács nyilatkozata. /mti/

-.-

bb 42. megjelent a társadalmi szemle új száma

i dg/um e

1980. szeptember 10.

a társadalmi szemle augusztus-szeptemberi, kettős számának vezető cikkét óvári miklós írta művelődéspolitikai feladataink a xii. kongresszus után címmel. kozma ferenc cikke az életkörülmények társadalmi-gazdasági szerepéről, a jólét - és vele szoros kapcsolatban a termelés - szocialista minőségi jegyeiről, ehhez kötődő politikai feladatainkról szól. köves tibor a józan ész ideológiája és az erőpolitika logikája címmel az amerikai világuralmi törekvések eszmei-történeti metszetű elemzését adja.

jávorka edit cikke a fejlesztési döntések jobb műszaki-gazdasági megalapozásáról, simó tibor tanulmánya pedig a termelőszövetkezeti dolgozók társadalmi tagozódásáról szól.

/folyt.köv./

- 30 -

16.45/um

17²⁰
BP

bb 42. /megjelent a társadalmi..folyt./um

zalai istván az első független, demokratikus vietnami állam kikiáltásának 35. évfordulójára emlékezve, az ország mai nehéz külpolitikai és gazdaságpolitikai helyzetét, bonyolult problémáit és feladatait elemzi cikkében.

1930. szeptember 1-re, a magyar proletariátus nagy tömegmegmozdulására szabó ágnes tekint vissza.

a kettős számban jelent meg - rövidítve - a szocialista tudat fejlődéséről több éven át folytatott társadalomtudományi kutatás zárótanulmánya. ugyancsak közli a folyóirat a nyelvünk állapotáról, anyanyelvi műveltségünk helyzetéről az mta felkérésére készített dokumentumot.

a politika, tudat, magatartás rovatban jelent meg nemeskürty istván tünődések történelmi tudatról és nemzeti önismeretről a szocialista eszmeiségű közgondolkodásban című eszmeifuttatása. ugyancsak itt találják a folyóirat olvasói jordán miklósnak egy korábbi - az egyén és közösség viszonyát elemző - íráshoz fűzött reflexióját.

a közművelődés-kutatók, oktatók és gyakorló népművelők debreceni konferenciájáról fodor péter tollából közöl a lap fontos tanulságokat és feladatokat tartalmazó összefoglalót. drescher j. attila középiskolai tanári gondokba és törekvésekbe ad betekintést. /mti/

-.-

bb 43. szombathelyen tanácskozott a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének elnöksége

Lér/um st e

1980. szeptember 10.

a vas megyei tanács nemzetiségi bizottságának tevékenységéről tárgyalt szerdán szombathelyen a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének elnöksége, a tanácskozáson részt vettek a megye párt- és tanácsai vezetői, a hazafias népfront, a művelődésügyi minisztérium, valamint az ország tizenegy megyéjében működő nemzetiségi bizottságok képviselői.

hazánkban elsőként vas megyében hozták létre 1971-ben a megyei tanács nemzetiségi bizottságát, amely a nemzetiségi politika végrehajtásában a tanács javaslattevő, véleményező, előkészítő, ellenőrző, összehangoló szerve. éves munkaterv alapján dolgozik, segíti a nemzetiségi lakosságot foglalkoztató gondok megoldását, a nemzetiségi községek fejlődését.

/folyt.köv./

- 31 -

16.55/um

17²⁵
BP

bb 43. /szombathelyen ...folyt./um

a bizottság munkája is nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a megye nemzetiségi községeiben 1971 óta egyebek között több mint 400 új ház, illetve lakás, 14 iskolai tanterem, hat napközis terem, hat művelődési ház, klubkönyvtár, nyolc kereskedelmi illetve vendéglátó egység, három egészségház, több óvoda, sportpálya, autóbuszváró épült. szilárd burkolatu járdákat, utakat létesítettek, több falu kapott jó ivóvizet. lényegesen javultak a nemzetiségi lakosság munka- és életkörülményei, s szinte teljesen megszűnt a fiatalok elvándorlása ezekből a községekből. jelentős eredmények születtek a nemzetiségi lakosság kulturájának ápolásában, szocialista nevelésében, az iskolai anyanyelvi oktatásban. ez utóbbit elősegíti, hogy az idei tanévben a szombathelyi tanárképző főiskolán szlovén tanszék alakult, amely biztosítja majd a nemzetiségi községek számára a szlovén nyelvet tanító pedagógusok utánpótlását.

a tanácskozáson megállapították, hogy a vas megyei, s a többi megyében működő nemzetiségi bizottságok munkájukkal elősegítik nemzetiségi politikánk megvalósulását, egyben felhívták a figyelmet arra, hogy továbbra is megkülönböztetett gondot kell fordítani a nemzetiségi lakosság sajátos érdekeivel kapcsolatos feladatok megoldására, a nemzetiségi települések fejlesztésére. /mti/

-. -

bb 47. felavatták p. márkus emília siremlékét

t ár/jk um dg e

1980. szeptember 10.

siremlékavató ünnepséget tartottak szerdán p. márkus emília, s nemzeti színház tiszteletbeli és örökös tagja, a színművészeti akadémia tiszteletbeli tanára születésének 120. évfordulója alkalmából a mező imre uti temetőben lévő sírjánál. az 1949-ben elhunyt művésznőre czenner mihály színháztörténész emlékezett.

márkus emília a magyar színháztörténet egyik legnagyobb alakja volt, szigligeti ede, majd paulay ede tanítványaként, illetve munkatársaként hosszú évtizedeken át művek egész sorát vitte sikerre a nemzeti színházban, amelynek haláláig tagja maradt.

a siremléknél a magyar színházművészeti szövetség, budapest főváros tanácsa, a magyar színházi intézet, a nemzeti színház, valamint a színház- és filmművészeti főiskola képviselői helyeztek el koszorút. márkus emília siremléke - amelyet a fővárosi tanács adományozott - tóth julia szobrászművész alkotása. /mti/

17.00/um

- 32 -

17⁴⁵
3P

bb. 44. felhasználható: 18.00 órától!

a paksi atomerőmű építkezés vendége volt farkas bertalan úrhajós

han/st/rj ie

1980. szeptember 10.

a paksi atomerőmű építkezés vezetőinek és dolgozóinak vendége volt szerdán farkas bertalan alezredes, az első magyar kutató úrhajós. az atomerőmű vállalat tanácstermében megtartott találkozón, ahol jelen voltak tolna megye és paks város párt- és tanácsi vezetői, valamint a beruházás irányítója, szabó benjámín, a beruházás kormánybiztosa köszöntötte a vendéget. a beszélgetés során pónya józsef, a paksi atomerőmű vállalat vezérigazgatója képet adott hazánk eddigi legnagyobb ipari vállalkozásáról. a többi között elmondta, hogy a mintegy 80 milliárd forintos beruházással épülő új energiabázis elkészülte után a hazai villamosenergia-termelés 30 százalékát szolgáltatja. részletesen ismertette az atomerőmű működését és biztonsági rendszerét is. az építkezés több mint tízezer dolgozójának munka- és életkörülményeiről, mozgalmi tevékenységéről hegedüs györgy, az atomerőmű beruházás pártbizottságának titkára adott tájékoztatást.

ezután farkas bertalan a helyszínen ismerkedett meg az építkezéssel. megtekintette a nehézberendezések kikötőjét, a reaktor-tartályt, amely szigorú ellenőrzések után a közeli hetekben kerül végleges helyére, a több mint egymilliós léghőméteres üzemi főépületben elhelyezkedő reaktoraknát, a vezérlőtermet és a turbinákat.

a program délután az atomerőmű beruházás megvalósításán tevékenykedő vállalatok helyi vezetőinek, a dolgozók képviselőinek részvételével rendezett beszélgetéssel folytatódott, ahol farkas bertalan beszámolt úrhajós élményeiről. ezt követően találkozott a helyszínen működő szovjet szakértőkkel, majd paksi látogatásának befejezéseként beszélgetést folytatott a magyar néphadsereg helyi egységeinek képviselőivel. /mti/

17.00 rj

-33-

-. -

17⁴⁵
3P

bb. 45. megyei képviselőcsoportok ülése

kör/szü/feh/rj e

1980. szeptember 10.

borsod, hajdu-bihar és veszprém megyében ülést tartott szerdán az országgyűlési képviselők megyei csoportja.

a borsod megyei képviselőcsoport miskolci ülésén részt vett és felszólalt lázár györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke, miskolc város országgyűlési képviselője is. az ülésen havasi béla, a megyei pártbizottság titkára, a képviselőcsoport vezetője tartott beszámolót a csoport tevékenységéről, munkamódszereiről, majd ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke számolt be a képviselőknek a mezőgazdasági munkák helyzetéről, a betakarítással kapcsolatos feladatokról.

a hajdu-bihar megyei képviselő csoport debrecenben tartotta ülését. a képviselők tájékoztatót hallgattak meg a tanácsi költségvetés és fejlesztés végrehajtásának megyei tapasztalatairól és az országgyűlés őszi ülészakájának előkészületeiről.

az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportjának veszprémben tartott ülésén tájékoztató hangzott el az országgyűlés során következő őszi ülészakáról, majd a képviselők megvitaták és jóváhagyták a csoport második félévi munkatervét. /mti/

-.-

bb. 46. városfejlesztési tanácskozás

t/sb/rj pp e

1980. szeptember 10.

a település- és városfejlesztési feladatokról tanácskoztak szerdán az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium rendezésében a fővárosi, a megyei és a városi tanácselnökök a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságának székházában. a tanácskozáson részt vett bonifert ádám, az mszmp kb osztályvezető helyettese, valamint az érintett szakmai szakszervezetek, építésügyi társadalmi szövetségek több vezetője is.

/folyt.köv./

17.05 rj

-34-

14¹¹
3P

bb. 46. / városfejlesztési tanácskozás... 1. folyt./rj

ábrahám kálmán építésügyi- és városfejlesztési miniszter vitaindító előadásában méltatta a városfejlesztésben eddig elért országos eredményeket. elmondta, hogy 1950 óta 63-ról 96-ra növekedett a városaink száma, s ezekben az ország lakosságának több mint a fele talált otthonra. a további arányos fejlesztéshez - hangsúlyozta -, az eddiginél jobban összhangba kell hozni a népgazdasági célokat a helyi érdekekkel. ehhez nélkülözhetetlen a lakosság, a társadalom széles rétegeinek bevonása a várospolitikai munkába. a városlakók számának alakulása, mondotta, szorosan összefügg a társadalom gazdasági szerkezetének változásaival. a tulzsufoltság elkerülését, a helyes arányok kialakítását segíthetjük a városok vonzáskörzetéhez tartozó települések városias színvonalu ellátásának megteremtésével. ezért erősítendő az a helyes szemlélet, mely a városfejlesztést nem szűkíti le csupán a városokra, hanem figyelembe veszi a tágabb környezetet, s azzal összhangolva gondoskodik az előrehaladásról. ez az összehangolt fejlesztés különösen fontos a főváros vonzáskörzetében.

ehhez a gondolatkörhöz kapcsolódva papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke felszólalásában hangsúlyozta: a vonzáskörzet településeivel összehangolt fejlesztést nemcsak azokon a helyeken szükséges megvalósítani, melyeken városkörnyéki igazgatást vezettek be, hanem valamennyi városunknál. ezért a gazdaságos fejlesztést nem gátolhatja semmilyen járási vagy más közigazgatási határ sem. a különböző termelő, kereskedelmi, szolgáltató építkezések közös érdek alapján történő elhelyezése alapvető feladat. a jövőben arra kell törekedni, hogy működésük ne csak a városra, hanem a környékbeli településekre is kiterjedjen. e cél érdekében a megyék is céltudatosabban alakítsanak ki város-hiányos területrészeiken olyan központi magot, mely a környező települések ellátását is elősegíthetik.

a tanácskozás felszólalói egyetértettek abban, hogy az eddiginél megfontoltabb előrelátás, az összefüggések jobb áttekintése szükséges a rendelkezésre álló anyagi és szellemi erőforrások gazdaságosabb hasznosításához. /mti/

-.-

17.10 rj

-35-

18⁰⁰
3P

bb 48. magyar-koreai egészségügyi tárgyalások

gg u m dg e

1980. szeptember 10.

szeptember 1-9. között magyar egészségügyi küldöttség tárgyalta - dr. hutás imre egészségügyi miniszterhelyettes vezetésével - a koreai népi demokratikus köztársaságban a két ország egészségügyi együttműködéséről. a tárgyalások eredményeképpen két évre szóló együttműködési munkatervet írtak alá.

a delegáció szerdán hazaérkezett. a repülőtéri fogadtatásánál jelen volt pak jong in, a kndk budapesti nagykövetségének tanácsosa is. /mti/

-. -

bb. 49. ülésezett az országos szövetkezeti tanács elnöksége

gg/rj e

1980. szeptember 10.

az országos szövetkezeti tanács elnöksége, dr. szlamenicki istván vezetésével tartott szerdai ülésén részletesen megvitatta a szövetkezetek nemzetközi szövetsége októberben moszkvába összehívott xxvii. kongresszusára való felkészülést. a kongresszus küldöttéi több mint 60 ország 320 millió szövetkezeti tagját képviselik. a magyar küldöttség a napirendre tűzött kérdések közül a szövetkezeti fejlődés távlataival foglalkozó, „szövetkezetek a 2.000. évben,, továbbá a fejlődő országoknak nyújtott technikai segély című témakörökben készül felszólalásra.

az oszt elnöksége fontos feladatnak tartja, hogy a küldöttek a kongresszus valamennyi forumát felhasználják a magyar szövetkezetek társadalmi, gazdasági, kereskedelmi kapcsolatainak szélesítésére. erre jó lehetőséget nyújtanak a különféle szakosított bizottságok ülései. a magyar szövetkezők különösen az árucsereforgalommal foglalkozó intercoop, továbbá az ipari, a mezőgazdasági, a halászati, a lakásszövetkezeti, valamint a nőbizottságok munkájában érdekeltek. /mti/

-. -

18.05 rj

-36-

18³⁰
3P

bb 51. felhasználható 19.30 órától !

magyar-koreai barátsági nagygyűlés kaposszekcsőn

blb/um st e

1980. szeptember 10.

a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának harminckettedik évfordulója alkalmából magyar-koreai barátsági nagygyűlést tartottak szerdán tolna megyében a kaposszekcsői művelődési házban. a nagygyűlésen részt vett és felszólalt kim jong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete. csajbók kálmán, a hazafias népfront tolna megyei bizottságának titkára mondott beszédet, amelyben megemlékezett a testvéri szocialista ország nemzeti ünnepéről. /mti/

-. -

bb 50. felhasználható 19.00 órától!

győrött megkezdődött a színházi évad

cser/um st e

1980. szeptember 10.

győrött a kislaludy színházban szerdán megkezdődött az 1980/81-es színházi évad. az évadnyitó előadás műsorán az elmúlt szezon egyik nagysikerű belett-ciklusa, a három önálló produkcióból álló küzdelmek szerepelt.

szeptember csak a múlt szezonban sikert aratott darabjait ismétli a győri színház. az első idei bemutató október elején lesz, amikor hervé : nebámcsvirág című operettje kerül színre. /mti/

bb. 52. időjárásjelentés

gg/rj e

1980. szeptember 10.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 10-én, szerdán 19 órakor:

sokfelé eső

a várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős vagy borult idő lesz, sokfelé esővel, záporral. a nyugati-északnyugati szél megélénkül, időnként megerősödik. a hőmérséklet csütörtökön koradélután általában 14-19 fok között lesz. /mti/

-. -

20.25 rj

- 37 -

20³⁵
0

bb. 53. csuszos utak - sok koccanás

i/ob/rj e

1980. szeptember 11.

szerdán budapesten az esős időjárás csuszóssá tette az utakat és megnehezítette a tömegközlekedést. a bkv ügyeletes elmondta, hogy sok volt a koccanás, a karambol és baleset is több történt, mint általában ilyen idő esetén lenni szokott. a mentők forgalma is ezt tükrözte, mivel a délutáni órákban a csucsforgalom idején ugrásszerűen megnőtt a hívások száma. /mti/

--

bb. 54. filmbemutató a kndk nemzeti ünnepe alkalmából

t/ár/jk/rj e

1980. szeptember 11.

a koreai népi demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából szerdán filmbemutatót tartottak budapesten, a tanácsfilmszínházban. a művelődési minisztérium filmfőigazgatósága és a kulturális kapcsolatok intézete által rendezett ünnepi bemutatón a hős asszony című filmet vetítették. megjelent pák zong szok, a kndk budapesti nagykövetségének tanácsosa, valamint politikai, társadalmi és kulturális életünk több vezető személyisége. /mti/

--

bb. 55. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

um e

1980. szeptember 10.

28. puja frigy az nsk-ba utazott /9.jav./
29. mezőgazdasági munkák szolnokban, baranyában
30. közlekedési balesetek
31. ankét a kémiai laboratóriumok automatizálásáról
32. gyarmati jános kitüntetése
33. bolgár szövetkezeti küldöttség budapesten
34. új frontfejtés borsodban
35. súlyos károkat okozott az esőzés siklóson /10.jav./
36. mém tájértekezletek az őszi munkák előtt
37. a vietnami nemzetgyűlés alelnökének nyilatkozata
38. a szövetség országos értekezlete
39. megkezdődött budapesten a színházi évad
40. üdvözlő távirat etiópiába

/folyt.köv./

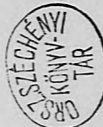
21.00 rj

-38-

210

bb. 55. /a belföldi... 1. folyt./rj

41. az mszb és az obt nyilatkozata a chilei diktatura ellen
42. megjelent a társadalmi szemle új száma
43. a délszlávok demokratikus szövetsége elnökségének ülése
44. farkas bertalan látogatása a paksi építkezésnél
45. megyei képviselőcsoportok ülése
46. városfejlesztési tanácskozás
47. p. márkus emília siremlékének avatása
48. magyar-koreai egészségügyi tárgyalások /11.jav./
49. ülésezett a szövetség elnöksége /12.jav./
50. győrtött megkezdődött a színházi évad
51. magyar-koreai barátsági nagygyűlés kaposszekcsőn /13.jav./
52. időjárásjelentés
53. csuszós utak
54. filmbemutató
55. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: koronczi emil, izsák erika, henczi erzsébet

21.05 rj

215

-39-

Belföldi hírek

k. 18-n

c s ü t ö r t ö k

bb 1. nagyobb területen, több részvevővel két hét múlva nyit
az őszi bnv

i kf/gk um pp e

1980. szeptember 11.

példás gyorsasággal órára kidolgozott, összehangolt tervek alapján, mindössze három nap alatt elbontották az omék nagyszabású árubemutatóját, a kiürített pavilonokban néhány napja már újabb szakemberek tevékenykednek a kőbányai vásárközpontban. épül a két hét múlva nyíló őszi bnv kiállítása, amelyre pénteken megkezdődik az áruk beszállítása, a bemutatók végleges kialakítása.

a fogyasztási cikkek nemzetközi szakvásárát szeptember 26. és október 5. között a tavalyinál nagyobb területen és több részvevővel - 34 ország és hongkong - rendezi a hungexpo. első ízben vesz részt önálló nemzeti bemutatóval a jemeni népi demokratikus köztársaság a szakvásáron, amelyen két év után újra ott lesz algéria, a fülöp-szigetek, libia, irak és portugália. a szocialista országok - bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, kuba, lengyelország, az ndk és a szovjetunió - hivatalos, illetve kollektív kiállításához hasonló bemutatóra készül egyebek között banglades, brazilia, ciprus, india, libanon, nigéria, olaszország, svájc és törökország, s természetesen nem hiányoznak a bnv hagyományos partnerei, az osztrák, az nszk-beli, a belga, a holland, a svéd s más külföldi cégek sem.

a csaknem 850 hazai kiállító és 370 külföldi cég a már jól bevált szakosítás szerint tizenegy árucsoportban mutatja be újításait, gazdag kínálatát a közönségnek és a szakembereknek. az a-pavilonban lesz ezúttal is a könnyűipar seregszemléje, az öltözködés, valamint a bútortextil és a lakástextil bemutató.

/folyt.köv./

- 1 -